

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dîtîqa (nouum) ḥadāta (testamentum)

Parisiis, 1584

Cap. XX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39367

36 Facta sunt enim hæc vt Scriptura impleretur, Os nō comminuetis ex eo. Et iterum alia Scriptura dicit, Videbunt in quem transfixerunt.

37 Post hæc autem rogauit Pilatum Ioseph ab Arimathea, (cō quōd esset discipulus Iesu, occultus autē propter metum Iudeorū) vt tolleretur corpus Iesu. Et permisit Pilatus. Venit ergo, & tulit corpus Iesu.

38 Venit autem & Nicodemus, qui venerat ad Iesum nocte primū, ferens mixturam myrrhæ & aloes, quasi libras centum.

39 Acceperunt ergo corpus Iesu, & ligauerunt illud linteis cum aromatibus, sicut mos est Iudæis sepelire.

40 Erat autem in loco vbi crucifixus est, hortus: & in horto monumentum nouū, in quo nondum quisquam positus erat.

41 Ibi ergo propter Parasceuen Iudeorum, quia iuxta erat monumentum, posuerunt Iesum.

CAP. XX.

1 VNA autem Sabbathi, Maria Magdalene venit mane, cū adhuc tenebræ essent, ad monumentum: & vidit lapidem sublatum à monumēto.

non quōd os quæ dixit Scriptura vt impleteretur fuerunt enim
לא יאמרו בך והיו דנתמלמה כתבנה דאמר דנרמא לא
in eum respicient quæ dixit alia Scriptura & rursum in eo
בברכה ותוב כתבנה אחרנה דאמר דנחורון במן
à petiit Ramatha qui ex ille Ioseph hæc post quæ
אין ודן 37 בתר הלין יוסף הוא דתלמידא הוא דישוע ומטשנה הוא
erat & occultus Iesu fuerat discipulus quia
Pilate & permisit Iesu corpus vt tolleretur Iudæorum
ודלתא דיהודיא דנשקול פגרה דישוע ואפס פילטוס
ille Nicodemus etiam & venit Iesu corpus & sustulit
הוא ושקל פגרה דישוע: 38 ואתא אף ניקריטוס הו
secum & tulit noctu Iesum ad ante ab fuerat
הוא הואמן קדים לות ישוע בלליא ואיתו עמה
& sustulerunt libras centum quasi & aloes myrrhæ
דימא דמוריא ודעלוי אדך מאא ליטרין: 39 ושקלהו
est sicut & aromatibus linteis & abuoluerunt illud Iesu
דיהישוע וברכהו בכתנה ובכסמנה איכנה דאית
in eo verò erat vt sepeliat Iudæi
הא ליהודיא דנקברין: 40 אית הות דין בהי
domus hortu & in ipso hortu Iesus in quo crucifixus fuerat
הוא דארקף ברה ישוע גנתה וברה בגנתה בית
in ea fuerat positus non adhuc vli homo noui
דיא הרתא דאנש עד כיל לא אתתסין הויה בה!
& quia erat intrans sabbathum quia Iesum ibi & post
דימוזי תמן לישוע ממל דשכתא עאלא הות וממל
sepulcrum erat
דיהווא קבורא:

caput קפלאון כ

resurrectionis in sabbatho vnius matutina Iesū
קריתא דצפרתא דחד בשבתא דקימתא
dum adhuc mane Magdalene Maria venit autem in sabbatho
דיי בשבתא דין אתת מרים מגדליתא בצפרא ער
sepulcro à quia sublatu lapidem & videt sepulcri ad domum
די לבית קבורא וחזות לכאפא דשקיל מן קברא!

36 εβλεπον οτι ταυτα ηνα η γραφη πληρωθη, Οσσω ο σιωπηλοισιται απ αυτου. 37 μετα ταυτα ηρωτισε τον Γιλταμον ο Ιωσηφ ο εβουθεμα δαδισ, οτι ηθελε τον Ιησοον, κερκιμυειος δε δειξεν τον φοβου οτι Ιουδαϊων, ηνα ρηκη τον σωμα του Ιησοου. και επειτη εψησεν ο Πιλατος αυτον και ηρε τον σωμα του Ιησοου. 39 ηλθεν δε και Νικοδημος ο ροδηωσ σεις τον Ιησοου νεκρον τον μετρεον μιγμα σμυρνης και κηλιου ος λικτας ικατην. 40 ηλθεν αυτω τον σωμα του Ιησοου, και εδωκεν αυτω τον μισρον των μυρρων, και της ειδος των Ιουδαϊου ος παραδωξεν. 41 αυτὸν δε ο παρ του τοτου εσσηνδεω και εβουθεμα και ηρησεν, οτι οδε πτωχου εδεις εδ την. 42 και αυτω δεξεν τινος οδε σασαδωλων τον Ιησοου. Κεφ. κ.
I Τη δειμα οτι Μαρια η Μαδδαλιη ηρξαται σεις, σακριας εη σους, εις τον μυρρινην και ηρησεν
οιτοι ηρησεν οτι τον μυρρινην.

discipulum illum & ad Cepham Simonem ad & venit & cucurrit
 ורדת ואת לות שמעון כאפא לות תלמידא
 Dominū nr̄m susceperunt eis & dixit Iesus erat quē diligens alium
 אחרנא דרחם הוא ישוע ואמרא להון שקלוהו למרן
 & exiit posuerūt eum vbi ego scio & non sepulcri domo illa ab
 מן הו בית קבורא ולא ידעא אנה איבא סמוהי : 3 ונפק
 sepulcri ad domum fuerūt & veniētes alius discipulus & ille Simon
 שמעון והו תלמידא אחרנא ואתן הו קבורא :
 ante cucurrit discipulus vero ille simul ambo erant & eurrētes
 ורהטין הו תריהון אחרנא הו דין תלמידא דהט קדמה
 vidit & proficiēs sepulcri ad domum prior & venit Simonē
 לשמעון ואתא קדמא לבית קבורא : 5 ואדיק הוא
 Simon verb venit ingressus est nō autē ingrediēdo postea
 כתנא כד סימין מעל דין לא על : 6 אתא דין שמעון
 & sudarium postea lintea & vidit sepulcri in domū & introiit post eū
 בתרה ועל לבית קבורא והוא כתנא כד סימין : 7 וסודרא
 & positū inuolutum sed linteis cum non in capite eis fuerat q̄ ligatū illud
 הו דהויק הוא ברישה לא עם כתנא אלא כד כריד וסימ
 qui venerat discipulus ille etiā introiuit tunc loco in vno seorsum
 לסטר כהדא דוכא : 8 הידין על אף הו תלמידא דאתא
 sciētes adhuc enim non & credidit & vidit sepulcri ad domum prior
 קדמא לבית קבורא והוא והימין : 9 לא גיר עד כיל ידעון
 & abierunt mortuis à resurgeret erat quia futurum Scriptura ex erant
 הו מן כתנא דעתיד הוא למקם מן מותא : 10 ואולו
 erat stans autē Maria ad locum suum rursus discipuli illi
 הגון תלמידא תוב לדוכתהון : 11 מרים דין קימא הות
 stans & videt in sepulcrum & p̄spexit steret & eum & sebat sepulcrū ad
 לות קברא ובכיא וכד בכיא אדיקת בקברא : 12 והות תרין
 pedib' ei' à & vnus cervicali à vnus qui sedebāt in albis Angelos
 מלאכא בחורא דיתבין חד מן אסדוהי וחד מן גרלוהי
 quid mulier ei' & dicunt Iesu corpus fuerat positum vbi
 איבא דסימ הוא פנרה דישוע : 13 ואמרין לה אנתתא מנא
 ego scio nec Dominū meum q̄ susceperūt eis dixit tu ploras
 בכיא אנת אמרא להון דשקלוהו למרי ולא ידעא אנה
 posuerūt eū vbi
 איבא סמוהי :

2 Cucurrit ergo, & venit ad
 Simonem Petrum, & ad aliū
 discipulum quē diligebat Ie-
 sus : & dicit illis, Tulerunt
 Dominū de monumento, &
 nescimus vbi posuerant eū.
 3 Exiit ergo Petrus & ille a-
 lius discipulus, & venerunt
 ad monumentum.
 4 Currebant autem duo si-
 mul : & ille alius discipulus
 præcucurrit citius Petro, &
 venit primus ad monumentū.
 5 Et cū se inclinasset, vi-
 dit posita linteamina : non
 tamen introiuit.
 6 Venit ergo Simon Petrus
 sequens eum, & introiuit in
 monumentum : & vidit lin-
 teamina posita.
 7 Et sudarium quod fuerat
 super caput eius, non cū lin-
 teaminibus positū, sed separ-
 ratim inuolutū in vnū locū.
 8 Tunc ergo introiuit & ille
 discipulus, qui venerat pri-
 mus ad monumentum : & vi-
 dit, & credidit.
 9 Nondum enim sciebant
 Scripturam, quia oportuit eū
 à mortuis resurgere.
 10 Abierunt ergo iterum
 discipuli ad semetipsos.
 11 Maria autem stabat ad
 monumentum foris, plorās.
 Dū ergo steret, inclinavit se,
 & prospexit in monumentū :
 12 Et vidit duos Angelos in
 albis, sedentes, vnum ad cap-
 ut, & vnum ad pedes, vbi
 positum erat corpus Iesu.
 13 Dicit ei illi, Mulier, quid
 ploras? Dicit eis, Quia tulerunt
 Dominum meum, &
 nescio vbi posuerunt eum.

2 ורדת ואת לות שמעון כאפא לות תלמידא אחרנא דרחם הוא ישוע ואמרא להון שקלוהו למרן & exiit posuerūt eum vbi ego scio & non sepulcri domo illa ab מן הו בית קבורא ולא ידעא אנה איבא סמוהי : 3 ונפק sepulcri ad domum fuerūt & veniētes alius discipulus & ille Simon שמעון והו תלמידא אחרנא ואתן הו קבורא : ante cucurrit discipulus vero ille simul ambo erant & eurrētes ורהטין הו תריהון אחרנא הו דין תלמידא דהט קדמה vidit & proficiēs sepulcri ad domum prior & venit Simonē לשמעון ואתא קדמא לבית קבורא : 5 ואדיק הוא Simon verb venit ingressus est nō autē ingrediēdo postea כתנא כד סימין מעל דין לא על : 6 אתא דין שמעון & sudarium postea lintea & vidit sepulcri in domū & introiit post eū בתרה ועל לבית קבורא והוא כתנא כד סימין : 7 וסודרא & positū inuolutum sed linteis cum non in capite eis fuerat q̄ ligatū illud הו דהויק הוא ברישה לא עם כתנא אלא כד כריד וסימ qui venerat discipulus ille etiā introiuit tunc loco in vno seorsum לסטר כהדא דוכא : 8 הידין על אף הו תלמידא דאתא sciētes adhuc enim non & credidit & vidit sepulcri ad domum prior קדמא לבית קבורא והוא והימין : 9 לא גיר עד כיל ידעון & abierunt mortuis à resurgeret erat quia futurum Scriptura ex erant הו מן כתנא דעתיד הוא למקם מן מותא : 10 ואולו erat stans autē Maria ad locum suum rursus discipuli illi הגון תלמידא תוב לדוכתהון : 11 מרים דין קימא הות stans & videt in sepulcrum & p̄spexit steret & eum & sebat sepulcrū ad לות קברא ובכיא וכד בכיא אדיקת בקברא : 12 והות תרין pedib' ei' à & vnus cervicali à vnus qui sedebāt in albis Angelos מלאכא בחורא דיתבין חד מן אסדוהי וחד מן גרלוהי quid mulier ei' & dicunt Iesu corpus fuerat positum vbi איבא דסימ הוא פנרה דישוע : 13 ואמרין לה אנתתא מנא ego scio nec Dominū meum q̄ susceperūt eis dixit tu ploras בכיא אנת אמרא להון דשקלוהו למרי ולא ידעא אנה posuerūt eū vbi איבא סמוהי :

Bb ij

14 Hæc cùm dixisset, conuersa est retrorsum. & vidit Iesum stantem: & non sciebat quia Iesus est.
 15 Dicit ei Iesus, Mulier, quid ploras? quem quæris? Illa existimans quia hortulanus esset, dicit ei, Domine, si tu sustulisti eum, dicit mihi vbi posuisti eum, & ego enim tollam.
 16 Dicit ei Iesus, Maria. Conuersa illa, dicit ei, Rabboni (quod dicitur magister.)

17 Dicit ei Iesus, Noli me tangere. (nondum enim ascendi ad Patrem meum.) vade autem ad fratres meos, & dic eis, Ascendo ad Patrem meum & Patrem vestrum, Deum meum & Deum vestrum.

18 Venit Maria Magdalene annuntians discipulis, Quia vidi Dominum, & hæc dixit mihi.

19 Cùm ergo serò esset die illo, vna sabbathorum, & fores essent clausæ, vbi erant discipuli congregati propter metum Iudæorum. Venit Iesus, & stetit in medio, & dixit eis, Pax vobis.
 20 Et cùm hæc dixisset, ostendit eis manus & latus. Gauisunt ergo discipuli viso Domino.

21 Dixit ergo eis Iesus iterum, Pax vobis: sicut misit me Pater, & ego mitto vos.

22 Hæc cùm dixisset, insufflauit: & dicit eis, Accipite Spiritum Sanctum:

qui stabat Iesum & vidit retrorsum & conuersa est dicit hæc quærat & vidit retrorsum & vidit Iesum stantem & non sciebat quia Iesus erat sciebat
 quid mulier Iesus ei dixit esset quod Iesus erat sciebat
 dixit ei Iesus mulier quid ploras quem quæris
 illa existimans quia hortulanus esset dicit ei domine si tu sustulisti eum dicit mihi vbi posuisti eum & ego enim tollam
 dicit ei Iesus maria conuersa illa dicit ei rabboni quod dicitur magister
 dicit ei Iesus noli me tangere nondum enim ascendi ad patrem meum vade autem ad fratres meos & dic eis ascendo ad patrem meum & patrem vestrum deum meum & deum vestrum
 venit maria magdalene annuntians discipulis quia vidi dominum & hæc dixit mihi

17 18
 19
 20
 21
 22

18 sibi dixisset & hæc Dominus nostris quæ vidisset dixit
 noue in sabbatho vnius vespere lectio

קרנא דרמשנא דהד בשבבא דהתא
 & fores in sabbatho vnius illius diei vespere autè esset die

20 Et cùm hæc dixisset, ostendit eis manus & latus. Gauisunt ergo discipuli viso Domino.
 21 Dixit ergo eis Iesus iterum, Pax vobis: sicut misit me Pater, & ego mitto vos.

22 Hæc cùm dixisset, insufflauit: & dicit eis, Accipite Spiritum Sanctum:

23 Et cùm dixisset, ostendit eis manus & latus. Gauisunt ergo discipuli viso Domino.
 24 Dixit ergo eis Iesus iterum, Pax vobis: sicut misit me Pater, & ego mitto vos.

25 Hæc cùm dixisset, insufflauit: & dicit eis, Accipite Spiritum Sanctum:

14 Hæc cùm dixisset, conuersa est retrorsum. & vidit Iesum stantem: & non sciebat quia Iesus est.
 15 Dicit ei Iesus, Mulier, quid ploras? quem quæris? Illa existimans quia hortulanus esset, dicit ei, Domine, si tu sustulisti eum, dicit mihi vbi posuisti eum, & ego enim tollam.
 16 Dicit ei Iesus, Maria. Conuersa illa, dicit ei, Rabboni (quod dicitur magister.)
 17 Dicit ei Iesus, Noli me tangere. (nondum enim ascendi ad Patrem meum.) vade autem ad fratres meos, & dic eis, Ascendo ad Patrem meum & Patrem vestrum, Deum meum & Deum vestrum.
 18 Venit Maria Magdalene annuntians discipulis, Quia vidi Dominum, & hæc dixit mihi.
 19 Cùm ergo serò esset die illo, vna sabbathorum, & fores essent clausæ, vbi erant discipuli congregati propter metum Iudæorum. Venit Iesus, & stetit in medio, & dixit eis, Pax vobis.
 20 Et cùm hæc dixisset, ostendit eis manus & latus. Gauisunt ergo discipuli viso Domino.
 21 Dixit ergo eis Iesus iterum, Pax vobis: sicut misit me Pater, & ego mitto vos.
 22 Hæc cùm dixisset, insufflauit: & dicit eis, Accipite Spiritum Sanctum:

retinueritis et si ei remittentur homini peccata remiseritis si
 23 אן תשבקון חטתא לאנש נשתבקון לה ואן תאחרון
 is duodecim ex vnus autem Thomas retenta sunt hominis
 דאנש אחידין : 24 תאומא דין חר מן תרעסרתא הו
 Iesus venit quando cum eis illic erat non Gemellus qui dicitur
 דמתאמר תאמא לא הוא תמן הוא עמהון כד אתא ישועו
 si eis dixit aut ille Dominū nrūm vidimus discipuli ei & dicunt
 ואמרין לה תלמידא היון למרן הו דין אמר להון אן
 in cum ego & misero clauorum locum in manibus eius ego videro non
 לא הוא אנא כאידוהי דוכיתא דצנא ורמא אנא כהון
 ego credam non in lat^oci manū meā ego & extēdero digitos meos
 צבעתי ומושט אנא אידי ברפנא לא מוהינ אנא
 nouz in sabbatho vnus matutina lectio

קרינא דצפריא דחר בשבא חרתא
 & Thomas discipuli erant intus rursum dies octo & post
 26 ובתר תמניא יומין טוב לנו הו תלמידא ותאומא
 & dixit in medio stetit ianua clausa essent cū Iesus & venit cum eis
 עמהון ואתא ישוע כד אחידין תרעא קס כמצעתא ואמר
 digitū tuū infer Thomz & dixit vobiscum pax
 להון שלמא עמכון : 27 ואמר לתאומא איתא צבען
 & non in lat^omeū & extēde manū tuā & profer manus meas & aspice huc
 להרכבא וחזי אידי ואתא אידך ואושט בנבי וולא
 Thomas & respondit credens sed credens non sis
 תהוא לא מוהינא אלא מוהינא : 28 וענא תאומא
 gavidisti me nunc Iesus ei dixit & Deus mi Dne mi ei & dixit
 ואמר לה מרי ואלהי : 29 אמר לה ישוע השא דהותני
 multa & crediderūt viderūt me qui nō illi Beati credidisti
 הימנת טוביהון לאילין דלא הואוני והיננו : 30 סניאתא
 ea discipulis suis coram Iesus fecit alia signa autē
 דין אתותא אחרניתא עכד ישוע קים תלמידוהי אילין
 que scripta sūt verō hęc etiam hoc in libro scripta sunt que non
 דלא כתיבן בכתבא הנא : 31 אף הלין דין דכתיבן
 credideritis & eum Dei Filius Christus est quia Iesus vt credatis
 דתהימנן דישוע הו משיחא ברה דאלהא ומא דהימנתון
 que sunt in eternū vitę in nomine eius vobis fiat
 נהוון לכון בשמחא הינא דלעלם :

23 αὐτοὶ δὲ ἄπο τῆς ἀμαρτίας ἀφίενται αὐτοῖς ὅτι ἔτι καὶ τῆς ἀκαρπίας. 24 Θωμᾶς δὲ εἶς ὃν οὐκ ὠνόμαζον
 ὁ δεκάτομος Διδύμος, ἦν τῶν μετ' αὐτοῦ ὁ καλεσθεὶς Ἰησοῦς. 25 ἤξει αὐτῶν οἱ ἀδελφοὶ μαθηταὶ ἐξαχμᾶς καὶ οὐ
 ἄλλοι. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, εἰ μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸ ἔκτερον τῆς ἄλλης τῆς ἀκλυσῆς μου εἰς τὸν πόσον
 τῆς ἄλλης, ἔβαλεν ἡ χεὶρ μου εἰς τὴν ἀκλυσῆν αὐτοῦ, καὶ μὴ ἴδω τὸν ἔκτερον τῆς ἄλλης. 26 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῶν οἱ μαθη-
 τᾶι αὐτοῦ, ἔβαλεν ἡ χεὶρ μου εἰς τὴν ἀκλυσῆν αὐτοῦ, καὶ μὴ ἴδω τὸν ἔκτερον τῆς ἄλλης. 27 εἰ μὴ ἴδω τὸν ἔκτερον τῆς ἄλλης
 τῶν ἀδελφῶν μου, καὶ μὴ ἴδω τὸν ἔκτερον τῆς ἄλλης, καὶ μὴ ἴδω τὸν ἔκτερον τῆς ἄλλης. 28 ἀπεκρίθη Θωμᾶς, καὶ εἶπεν αὐτῶν, ὁ κύριός μου καὶ
 ὁ θεός μου. 29 λέγει αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς, ὁ πνεῦμα καὶ μετὰ μαθητῶν οἱ μὴ ἴδω τὸν ἔκτερον τῆς ἄλλης. 30 πολλοὶ ἄρα
 ἔτι πιστεύουσιν ἐν τῷ ὄνοματι Ἰησοῦ τοῦ ἀποστόλου τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ, ἀλλ' οὐκ ἔτι πιστεύουσιν ἐν τῷ ὄνοματι
 τοῦ Θεοῦ. 31 αὐτῶν δὲ λέγει ἡ χεὶρ μου εἰς τὴν ἀκλυσῆν αὐτοῦ, καὶ μὴ ἴδω τὸν ἔκτερον τῆς ἄλλης. Bb iij

23 Quorum remiseritis pec-
 cata, remittuntur eis: & quo-
 rum retinueritis, retenta sunt.
 24 Thomas autem vnus ex
 duodecim, qui dicitur Didy-
 mus, non erat cum eis quan-
 do venit Iesus.
 25 Dixerunt ergo ei alii di-
 scipuli, Vidimus Dominum.
 Ille autem dixit eis, Nisi vi-
 dero in manibus eius fixatā
 clauorum, & mittam digitū
 meum in locū clauorum, &
 mittam manum meam in la-
 tus eius, non credam.

26 Et post dies octo iterum
 erant discipuli eius intus, &
 Thomas cum eis. Venit Ie-
 sus ianuis clausis, & stetit in
 medio, & dixit eis, Pax vo-
 bis.
 27 Deinde dicit Thomz,
 Infer digitum tuum huc, &
 vide manus meas, & affer
 manum tuam, & mitte in la-
 tus meum: & noli esse incre-
 dulus, sed fidelis.
 28 Respondit Thomaz, & di-
 xit, Dominus meus, & Deus
 meus.
 29 Dicit ei Iesus, Quiavi-
 disti me Thoma, credidisti:
 Beati qui non viderunt, &
 crediderunt.
 30 Multa quidem & alia si-
 gna fecit Iesus in conspectu
 discipulorum suorum, que
 nō sunt scripta in libro hoc.
 31 Hęc autem scripta sunt,
 vt credatis, quia Iesus est
 Christus Filius Dei: & vt cre-
 dentes, vitam habeatis in no-
 mine eius.

YUM
 TAVEN
 M